

Open Government in Thailand

ประจำปี 2568

สารบัญ

1. บริบทของประเทศไทย	2
2. ภาพรวมการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) ของประเทศไทย	3
3. การส่งเสริมให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของรัฐ	4
3.1 การเปิดเผยข้อมูล (Inform)	6
3.2 การเปิดรับฟังความคิดเห็น (Consult)	13
3.3 การเปิดเวทีให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Involve)	20
3.4 การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานกับภาครัฐ (Collaboration)	27
3.5 การเสริมอำนาจและศักยภาพของประชาชนให้เข้มแข็ง (Empower)	33
4. กิจกรรมที่มีความโดดเด่นในเรื่องของการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคม เข้ามาทำงานร่วมกับภาครัฐ ในปี 2567	39

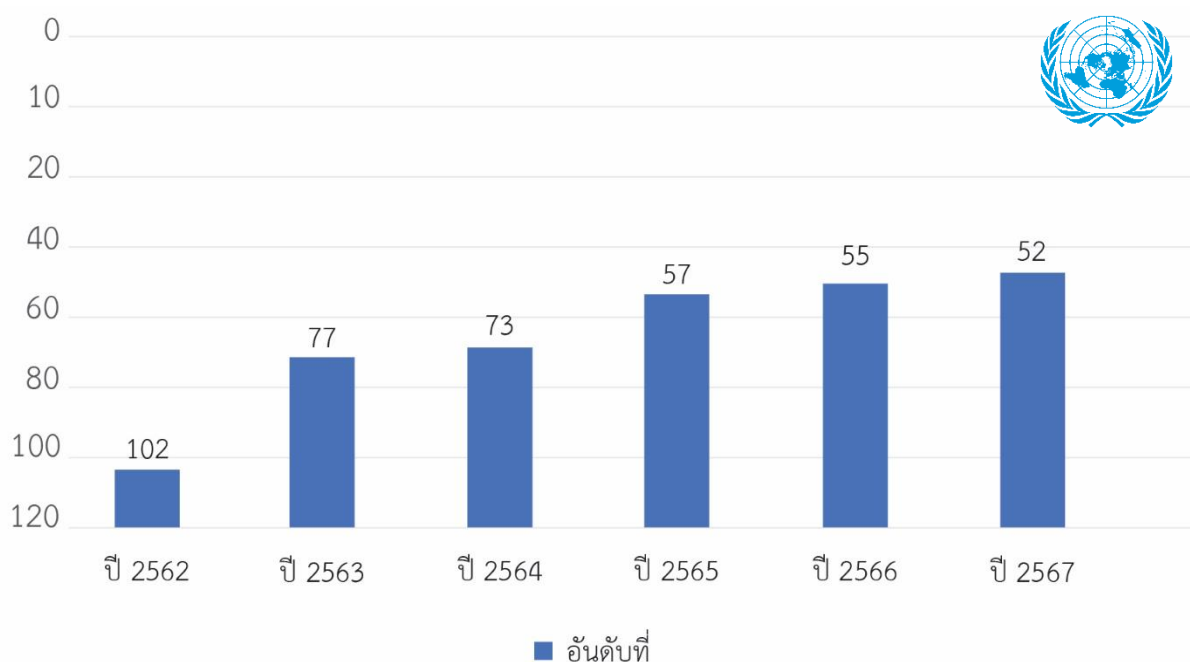
รายงาน Open Government in Thailand ประจำปี 2568

1. บริบทของประเทศไทย

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อให้มีโอกาสนในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็น วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้รัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยได้มีการกำหนดบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมไว้หลายประการ เช่น มาตรา 43 (3) บุคลากรและชุมชนย่อมมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใด อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน มาตรา 57 (2) รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พัฒนา บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วย มาตรา 77 ระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย โดยกำหนดให้รัฐพึงมีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น โดยรัฐจะต้องย้อนกลับไปดูกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้ว ว่าหมดความจำเป็นหรือไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเหล่านั้นใหม่ให้สอดคล้องกับสถานะที่เป็นจริงในปัจจุบัน ทั้งนี้ รัฐจะต้องให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวก เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือผลกระทบที่จะมีต่อประชาชน หรือสามารถเสนอแนวทางใหม่ ๆ โดยให้รัฐนำความคิดเห็นนั้นไปใช้ประกอบการตรากฎหมายในทุกขั้นตอน และต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของกฎหมาย และความจำเป็นอย่างแท้จริง รวมถึงต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามระยะเวลาที่จะมีกฎหมายกำหนด มาตรา 253 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมถึงมีกลไกให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย เป็นต้น

2. ภาพรวมการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) ของประเทศไทย

ประเทศไทยส่งเสริมและสนับสนุนการเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government) ในทุกภาคส่วนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความโปร่งใส มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างยั่งยืน เป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารงานราชการและการให้บริการประชาชน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ให้ความเห็น ปรีกษาหารือ และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ความสำเร็จของการดำเนินงานสะท้อนได้จากผลการประเมินการจัดอันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ปี 2567 ที่ผ่านมา โดยองค์การสหประชาชาติ (UN) ซึ่งได้ประเมินผลให้ประเทศไทยได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 จาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน หรืออันดับที่ 52 จาก 192 ประเทศทั่วโลก โดยมีอันดับคะแนนที่สูงขึ้น 3 อันดับ เมื่อเทียบกับผลการประเมินในปี 2565 นอกจากนั้นแล้ว หากพิจารณาจากผลการดำเนินงานย้อนหลัง 6 ปี จะพบว่า ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังรายละเอียดที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ผลการประเมินการจัดอันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ระหว่างปี 2562-2567 ของประเทศไทย

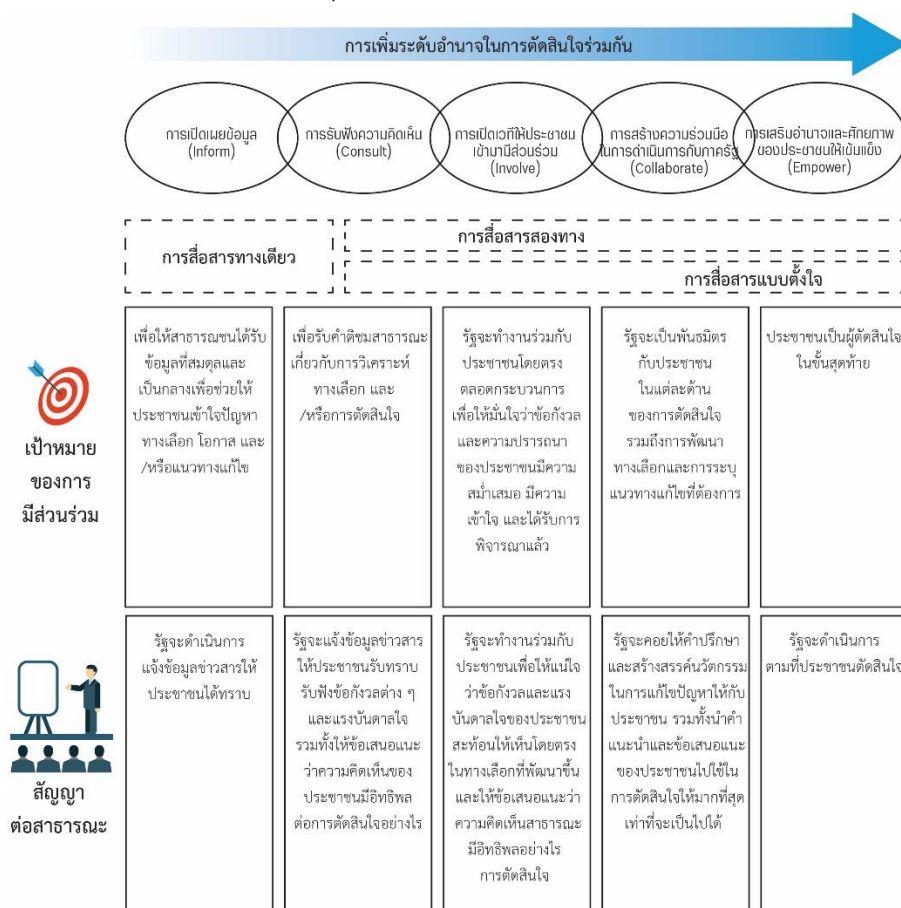
ผลการดำเนินงานดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมที่มีคะแนนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องระหว่างปี 2563 – 2567 คือ 0.70, 0.73 และ 0.94 ตามลำดับ โดยดัชนีย่อยที่ใช้จัดอันดับการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับคะแนนเพิ่มมากขึ้น คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมกำหนดนโยบายผ่านช่องทางดิจิทัล (E-decisionmaking) ได้รับคะแนน 0.84 เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่ได้รับคะแนนเท่ากับ 0.55

สอดคล้องกับการจัดอันดับความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานความรู้เชิงภูมิสารสนเทศ ประจำปี 2022 (Geospatial Knowledge Infrastructure) โดย Geospatial World และสำนักงานสถิติแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Statistics Division: UNSD) ในประเด็นด้านการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ

(Partnerships and Collaborations) โดยผลการประเมินพบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 30 จาก 50 ประเทศ และได้รับคะแนนเท่ากับ 7.73 คะแนน โดยในส่วนของพันธมิตรและการสร้างความร่วมมือนี้ จะพิจารณาจากการสร้างความร่วมมือจากทั้งในและต่างประเทศ เช่น การเป็นสมาชิกในกลุ่มสังเกตการณ์โลก (Group on Earth Observations) หรือ World Wide Web Consortium (W3C) เป็นต้น

3. การส่งเสริมให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของรัฐ

จากการศึกษาการทำงานของรัฐบาลในปี 2567 ที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของภาคเอกชน ประชาชน หรือสมาคมต่าง ๆ พบว่า เป็นไปตามกรอบการมีส่วนร่วมของ International Association for Public Participation (IAP2) โดยแบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) การเปิดเวทีให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Involve) การสร้างความร่วมมือในการดำเนินการกับภาครัฐ (Collaborate) และการเสริมอำนาจและศักยภาพของประชาชนให้เข้มแข็ง (Empower) ดังภาพที่ 1¹

ภาพที่ 1 การแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของ International Association for Public Participation (IAP2)

¹ <https://organizingengagement.org/models/spectrum-of-public-participation/>

จากการประยุกต์ระดับการมีส่วนร่วมของ IAP2 กับการดำเนินงานของรัฐในปี 2567 สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 2 สรุปผลการส่งเสริมให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของรัฐปี 2567

Inform

การเปิดเผยข้อมูล

แนวคิด

“การขับเคลื่อนกลไกการมีส่วนร่วมในระดับนี้ จะใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ และให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างรัฐกับประชาชน”

เป็นการนำเสนอ หรือเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนได้รับรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ รับทราบปัญหา และแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน จนนำไปสู่การยอมรับ และปฏิบัติตามไปในทิศทางเดียวกัน การสื่อสารในระดับนี้ จึงมักเป็นการสื่อสารทางเดียว

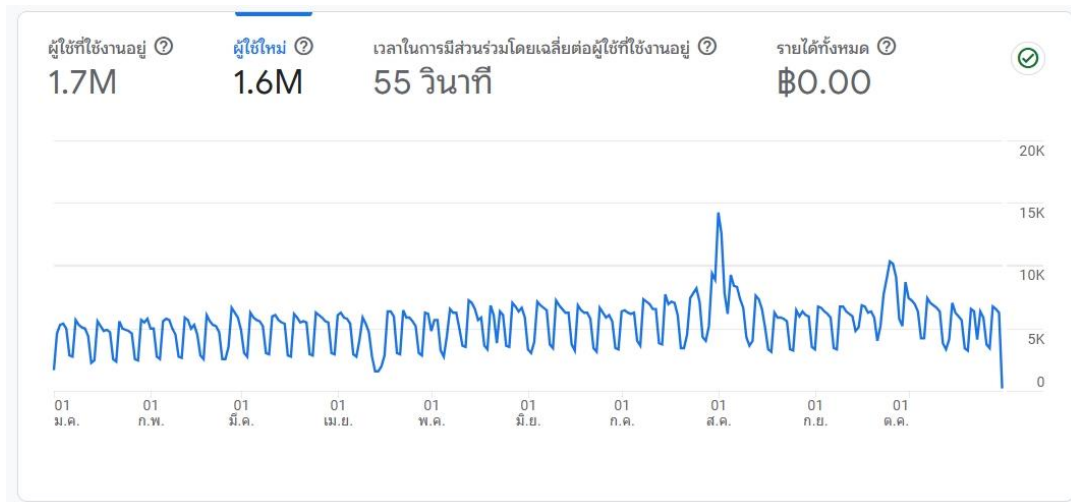
3.1 การเปิดเผยข้อมูล (Inform)

3.1.1 ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อการติดต่อราชการ (info.go.th)

ด้วยพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 มาตรา 7 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในงานบริการที่จะต้องได้รับการอนุมัติ อนุญาต สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลคู่มือสำหรับประชาชน ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อการติดต่อราชการ (www.info.go.th) โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติฯ มาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการจัดทำแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการที่ดีขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับการบริการจากภาครัฐที่ง่ายและสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมมือกับ สพร. ในการขยายผลประสิทธิภาพการให้บริการดังกล่าวบนระบบ info.go.th ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลติดต่อหน่วยงานราชการที่ทันต่อยุคปัจจุบัน รองรับการเข้าถึงข้อมูลจากประชาชนที่ง่ายขึ้น รวมถึงมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจจากประชาชนเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานบริการ ตลอดจนหน่วยงานสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลคู่มือประชาชน และปรับปรุงข้อมูลงานบริการประชาชนให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ การยกระดับการบริการภาครัฐ และการลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนอีกด้วย อันจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานส่วนกลางและจุดบริการภายใต้สังกัดทั่วประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานบริการที่ดีให้แก่ประชาชน เป็นการเพิ่มความไว้วางใจที่ประชาชนมีต่อหน่วยงานของรัฐในระยะยาวต่อไป

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ในปี 2567 ที่ผ่านมา เว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการมีผู้ใช้งานจำนวนกว่า 1.7 ล้านคน โดยเป็นผู้ใช้งานใหม่จำนวนกว่า 1.6 ล้านคน และมีระยะเวลาในการใช้งานเฉลี่ยต่อคน จำนวน 55 วินาที²

3.1.2 ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (data.go.th)

ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ภายใต้ชื่อ “data.go.th” ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดการเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลเปิดภาครัฐของประเทศที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่เผยแพร่อยู่ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถแสดงตัวอย่างข้อมูล (Preview) การแสดงข้อมูลด้วยภาพ (Visualization) และ เอพียู (API) แบบอัตโนมัติให้กับชุดข้อมูลที่เผยแพร่ได้ รวมทั้งยังสามารถจัดการชุดข้อมูลและ Metadata ของข้อมูลได้อีกด้วย

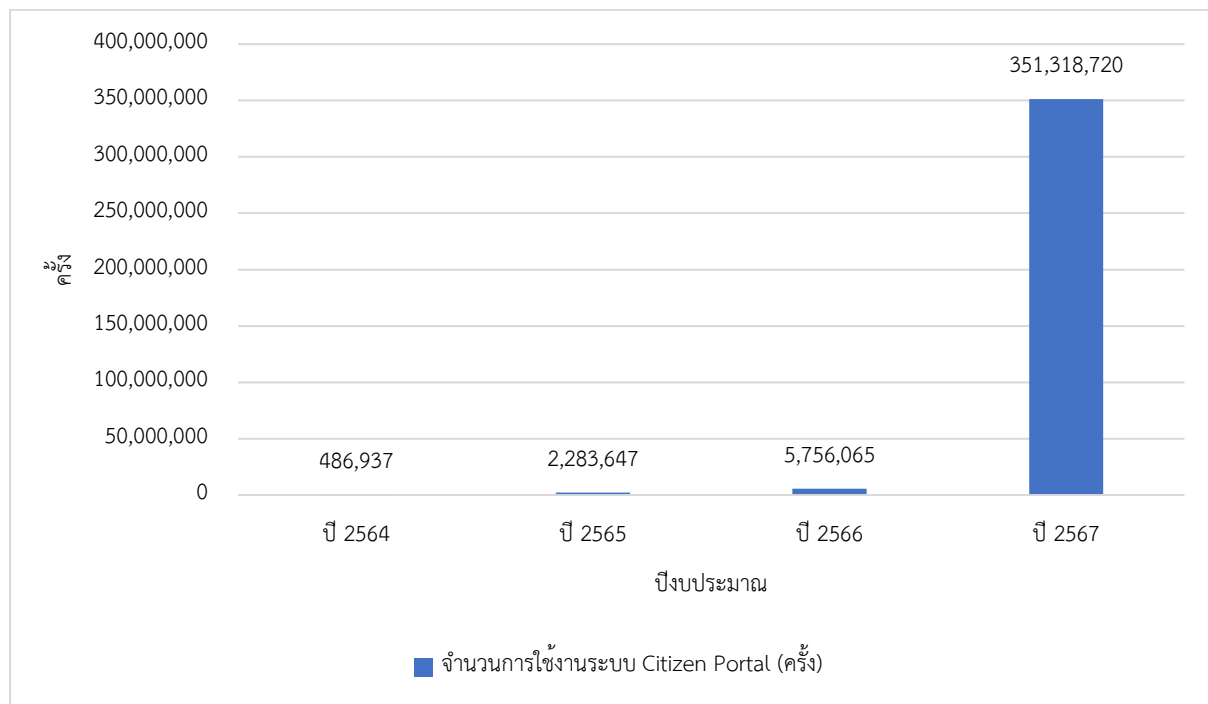
² สำนักงาน ก.พ.ร.

โดยศูนย์กลางข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วยชุดข้อมูลจำนวนกว่า 27,504 ชุดข้อมูล³ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 16,629 ชุดข้อมูล หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 1.65 เท่า เพื่อให้บริการประชาชน จำแนกเป็นกลุ่มชุดข้อมูลต่าง ๆ เช่น กลุ่มชุดข้อมูลเศรษฐกิจ การเงิน และอุตสาหกรรม กลุ่มชุดข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มชุดข้อมูลเกษตรกรรม เป็นต้น

3.1.3 ระบบศูนย์กลางบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. พัฒนาระบบกลางของประเทศเพื่อประชาชน (Citizen Portal)⁴ ที่ได้มีการรวบรวมงานบริการภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการผ่านช่องทางออนไลน์ ตามมาตรา 10 (5) พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ที่ให้ สพร. ทำหน้าที่สนับสนุนการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดบริการแบบเบ็ดเสร็จตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยมีตัวอย่างข้อมูลที่ให้บริการ เช่น ข้อมูลการใช้น้ำและชำระค่าน้ำ ข้อมูลการใช้ไฟฟ้าและชำระค่าใช้ไฟฟ้า และข้อมูลสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น

ในปี 2567 ระบบ Citizen Portal มีกระบวนการให้บริการจำนวน 158 บริการ มีผู้ใช้งานสะสมทั้งสิ้นจำนวน 30,010,153 คน มีผู้ใช้งานในปี 2567 จำนวน 29,965,556 คน มีปริมาณการใช้งานสะสมจำนวน 359,893,798 ครั้ง และมีปริมาณการใช้งานเฉพาะในปี 2567 จำนวน 351,318,720 ครั้ง⁵

³ <https://data.go.th/>

⁴ <https://www.dga.or.th/our-services/one-stop-service/citizenportal/>

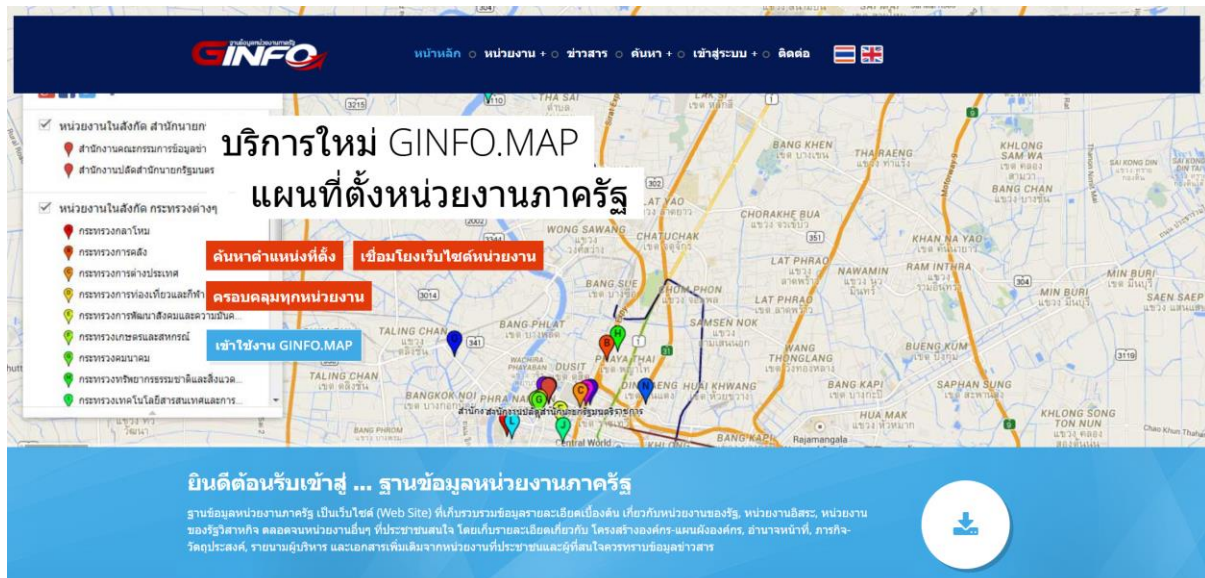
⁵ ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2567 จากสำนักงาน ก.พ.ร. และ สพร.

3.1.4 ฐานข้อมูลบริการประชาชน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐ ภายใต้สัญลักษณ์ GINFO มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ซึ่งได้มีการปรับปรุงและพัฒนา ระบบฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐเพิ่มเติมในภาคภาษาอังกฤษ เพื่อให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างขวางเป็นสากล และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐเป็นเว็บไซต์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้น เกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานอิสระ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร-แผนผังองค์กร อำนาจหน้าที่ ภารกิจ-วัตถุประสงค์ วิทยานามผู้บริหาร และเอกสารเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่ประชาชนและผู้สนใจควรทราบข้อมูลข่าวสาร โดยในปัจจุบัน ฐานข้อมูลบริการประชาชนมีการเปิดเผยข้อมูลองค์กร จำนวน 9,365 องค์กร และมีเอกสารที่เปิดเผย จำนวน 8,217 รายการ⁶

⁶ <https://www.oic.go.th/ginfo/>

3.1.5 โครงการ Open Contracting : จัดซื้อจัดจ้างโปร่งใส

กรุงเทพมหานครได้ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความโปร่งใสมากขึ้น ด้วยวิธีการ “ปรับแก้โครงสร้างการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง” ให้ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการประกวดราคา การจัดซื้อจัดจ้าง การทำสัญญา และการบริหารสัญญา โดยการนำมาตรฐาน Open Contracting Data Standard (OCDS) เข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อนำเสนอข้อมูลให้ครอบคลุมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทั้งระบบ (ให้ข้อมูลมากกว่าข้อมูลที่เปิดเผยอยู่บนระบบ e-GP) และจะมีหน่วยงานอิสระอย่างสถานทูตอังกฤษ และ Hand Social Enterprise เข้ามาช่วยประสานงาน สังเกตการณ์ และประเมินผลผ่าน Lift Program ที่จัดขึ้นโดย Open Contracting Partnership (OCP) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่กำหนดมาตรฐาน OCDS โดยระบบจะมีการจำแนกโครงการออกเป็นนโยบายและประเด็นการพัฒนา รวมทั้งสถานะการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล เช่น นโยบายด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น

นอกจากนี้แล้ว กรุงเทพมหานคร ยังได้สร้างความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับ สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของหน่วยงาน โดยสร้างมาตรฐานเดียวกันในการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถอ่านและตีความได้ด้วยเครื่องมือและบุคคล เพื่อทำให้กรุงเทพมหานครและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถควบคุมติดตามสัญญา และการจัดซื้อจัดจ้างได้มีประสิทธิภาพ

Bangkok Open Policy

โครงการทั้งหมด

เปิดหมดจัดซื้อจัดจ้าง โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Open Contracting)

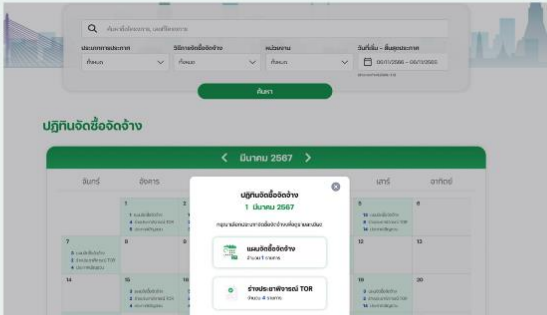

เผยแพร่ข้อมูล เปิดผลการจัดซื้อจัดจ้าง ขอบัญชา
บริการออนไลน์ (Open Bangkok)

053 : เปิดเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างครอบคลุมทั้ง
ของ กทม.และกรุงเทพมหานคร

#OpenBangkok

#จัดซื้อจัดจ้าง

3.1.6 e-Labour ฐานข้อมูลสำนักงานประกันสังคม

e-Labour เป็นฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการข้อมูลด้านแรงงาน แก่ลูกจ้าง และนายจ้าง เช่น หาคณทำงาน แนะนำอาชีพที่น่าสนใจ อัตราค่าจ้าง และกฎหมายแรงงาน เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการตัดสินใจด้านแรงงาน รวมทั้งหลักเกณฑ์ขึ้นพื้นฐานที่ควรทราบ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม โดยการให้บริการด้านข้อมูลนี้ นอกจากจะเป็นการให้บริการข้อมูล สำหรับคนไทยแล้ว ยังครอบคลุมถึงคนต่างด้าว เพื่อให้สามารถทำงานในประเทศไทยได้โดยไม่ผิดกฎหมาย โดยที่ผ่านมามีผู้เข้าใช้บริการเว็บไซต์ e-Labour แล้วจำนวนกว่า 6,604,948 ครั้ง และมีผู้เข้าใช้บริการเฉพาะ ในปี 2567 จำนวน 147,801 ครั้ง⁷

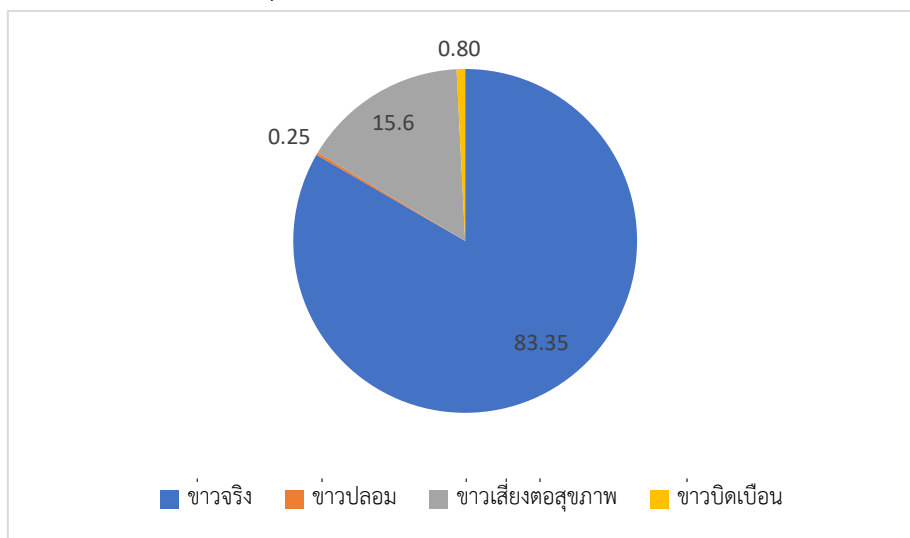

3.1.7 ระบบเฝ้าระวังและสื่อสารความเสี่ยงเพิ่มความรอบรู้และเตือนภัยสุขภาพออนไลน์ (Risk Response for Health Literacy: RRHL) หรือ “ระบบสาสุขซัวร์”

กรมอนามัยได้พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสื่อสารความเสี่ยงเพิ่มความรอบรู้และเตือนภัยสุขภาพออนไลน์ (Risk Response for Health Literacy: RRHL) หรือ “ระบบสาสุขซัวร์” เพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังและเตือนภัยด้านสาธารณสุข ปรับวิธีทำงานและยกระดับศักยภาพของบุคลากรแบบเรียลไทม์ ทุกที่ทุกเวลา สร้างความเข้าใจและสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาต่อยอดและขยายผลการให้บริการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงและภาวะฉุกเฉินที่กระทบต่อสุขภาพในเชิงรุก ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการดำเนินงานคือ 1) ใช้ระบบ Social Listening ในการค้นหาหรือตรวจจับข้อความด้านสาธารณสุขบนสังคมออนไลน์ 2) นำข้อมูลที่ได้รับเข้าสู่ระบบสาสุขซัวร์ เพื่อวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อมูลว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ โดยจะทำการตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายใน 48 ชั่วโมง และ 3) ตอบกลับให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูล โดยที่ผ่านมาระบบสาสุขซัวร์มีการตรวจสอบข่าวไปแล้วจำนวน 14,165 ข่าว มีข่าวที่ได้รับการคัดกรองจำนวน 145,555,605 ข่าว และมีการตอบกลับเพื่อให้

⁷ <https://lb.mol.go.th/>

ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงจำนวน 14,852 ชาว ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ส่วนใหญ่เป็นชาวจริง ร้อยละ 83.35 ชาวปลอม ร้อยละ 0.25 ชาวเสี่ยงต่อสุขภาพ ร้อยละ 15.60 และชาวบิดเบือน ร้อยละ 0.80

Consult

การเปิดรับฟังความคิดเห็น

แนวคิด

เป็นการเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ ข้อเสนอแนะ และคำติชมต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

“รัฐจะเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่รัฐกำหนด รวมทั้งลงพื้นที่ในชุมชน โดยการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนโดยตรง หรือประชาชนอาจรวมกลุ่มกันในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตามที่คาดหวัง”

3.2 การเปิดรับฟังความคิดเห็น (Consult)

3.2.1 แพลตฟอร์ม “บอกเราถึงรัฐ”

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ UNDP (United Nations Development Programme) แห่งประเทศไทย ได้พัฒนาแพลตฟอร์ม “บอกเราถึงรัฐ” เพื่อใช้เป็นช่องทางให้ประชาชน เยาวชน และคนรุ่นใหม่ ได้เข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิดแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation) โดยจะมีการเปิดให้บริการผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์ idea4gov.com และแอปพลิเคชันทางรัฐที่สามารถรองรับข้อเสนอ และแนวคิดไอเดียสร้างสรรค์ได้จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนงาน/โครงการให้ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน และแก้ปัญหาในพื้นที่ได้อย่างตรงจุด ทำให้การบริหารงานภาครัฐเกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ โดยในปี 2567 ซึ่งเป็นปีที่เปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ มีผู้ลงทะเบียนใช้งานแล้วมากกว่า 28,178 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 21 ตุลาคม 2567)

**เรื่อง การใช้งาน
แพลตฟอร์ม "บอกเรา ถึงรัฐ"**

www.idea4gov.com

QR Code
เข้าใช้งานแพลตฟอร์ม

QR Code
ผู้ถือการใช้งาน

วันศุกร์ ที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2566
ณ เทศบาลเมืองแสนสุข จ.ชลบุรี

โดยประโยชน์ของแพลตฟอร์มนี้ จะช่วยส่งเสริมความสะดวกในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในรูปแบบเดิม (Onsite) มาเป็นรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา ช่วยระดมความคิดเห็นจากคนในพื้นที่และคนนอกพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาในรูปแบบใหม่

ในลักษณะการมองจากคนนอกพื้นที่ (Outside – In) รวมทั้งช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในการสร้างข้อเสนอหรือโครงการที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ในลักษณะการพัฒนาจากล่างขึ้นบน (Bottom – Up)

3.2.2 กฎหมาย/ระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนการพัฒนางานด้านกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ จากภาคส่วนทางสังคม รวมทั้งภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎหมายที่มีความสอดคล้องกับบริบททางสังคม โดยมีตัวอย่างกฎหมายที่ถูกขับเคลื่อนโดยภาคประชาชนและสังคมดังนี้

3.2.2.1 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 (พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม)

ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมหลายองค์กร ในนามภาควิชาเพื่อสมรสเท่าเทียม ใช้กลไกการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. หรือร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม ตาม พ.ร.บ.การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2564 รวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ 11,611 ชื่อ เพื่อเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว โดยการรวบรวมรายชื่อทำผ่านระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย e-initiative ของสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียมได้ผ่านขั้นตอนการออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญปี 2560 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งได้มีการประกาศและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2568 จึงนับได้ว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีกฎหมายสมรสเท่าเทียม” เหมือนกับ 40 ประเทศทั่วโลก เป็นการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมและความเสมอภาคในสังคมมากขึ้น

โดยสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้บุคคล 2 คน ไม่ว่าจะเพศใดก็ตาม สามารถทำการหมั้นและสมรสได้ จากกฎหมายสมรสในปัจจุบันที่การหมั้น ใช้คำว่า “ฝ่ายชาย ฝ่ายหญิง” แก้ไขเป็น “ผู้หมั้นและผู้รับหมั้น” หรือ “เพศ” ที่ใช้คำว่า “ชาย-หญิง” แก้ไขเป็น “บุคคลทั้ง 2 ฝ่าย” และสถานะหลังจดทะเบียนสมรส จาก “สามีภริยา/คู่สมรส” แก้เป็น “คู่สมรส/คู่สมรส” รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นมีสิทธิ หน้าที่สถานะทางครอบครัวเท่าเทียมกับคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง

3.2.2.2 (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายที่จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญมาตรา 70 และเป็นร่างกฎหมายสำคัญตามแผนปฏิรูปประเทศมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่มีความเปราะบางและเสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำเป็นสาเหตุของความขัดแย้งรุนแรงในสังคมไทย พ.ร.บ. ฉบับนี้มีเจตนารมณ์ให้เป็นกฎหมาย “คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิทางวัฒนธรรม” ของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ เน้นสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย สร้างพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มวัฒนธรรมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่ถูกขับเคลื่อนโดยภาคประชาสังคม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ และภาคีองค์กรเครือข่าย ร่วมกันขับเคลื่อนโดยมีที่มาจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2553 และแนวนโยบายพื้นฐานปวงชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 สิงหาคม 2553 ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอให้เป็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มในประเทศไทยเป็นไปอย่างเสมอภาค

เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการ และทางสภาผู้แทนราษฎรได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ร่วมกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีก 4 ฉบับ และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2567 ในวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 26 ในวาระของเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว มีรายชื่อ “ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.” อยู่ในรายการที่จะต้องพิจารณาด้วย

ซึ่งถือว่าเป็นการผ่านเข้าสู่วาระที่ 2 ตามกระบวนการเสนอกฎหมาย โดยในวาระแรกคณะกรรมการใช้เวลาพิจารณากันเกือบ 6 เดือน จนกระทั่งมีมติโหวตผ่านขั้นแรกในทุกมาตรา เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2567 ที่ผ่านมา

3.2.2.3 (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องมาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตผู้ผลิตรายการและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.

เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2567 ที่ประชุม กสทช. ได้ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องมาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตผู้ผลิตรายการและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. เพื่อกำกับดูแลกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม ก่อนส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้ และเร่งจัดทำหลักเกณฑ์เพื่อความชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

(ร่าง) ประกาศดังกล่าว จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตผู้ผลิตรายการและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพกันเอง ภายใต้มาตรฐานจริยธรรมตามมาตรา 39 และ 40 แห่ง พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ตามสาระสำคัญของ (ร่าง) ประกาศดังกล่าว กสทช. จะทำหน้าที่ส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน โดยให้การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบกิจการ รวมถึงให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กรวิชาชีพที่เข้าหลักเกณฑ์ตามประกาศนี้ ในขณะที่องค์กรวิชาชีพจะมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลสมาชิกให้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่จัดทำขึ้น ตอบสนองต่อการพิจารณาเรื่องร้องเรียน มีการดำเนินการวินิจฉัยประเด็นทางจริยธรรม และเยียวยาผู้เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2.4 กฎหมายอนุบัญญัติป่าชุมชน (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. และ (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากไม้ในป่าชุมชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากประสบเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. (ตามมาตรา 52)

คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนได้เห็นชอบกฎหมาย 2 ฉบับ ประกอบด้วย กฎหมายอนุบัญญัติป่าชุมชน และร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. โดยในการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. นี้ ทำให้ชุมชนสามารถนำพื้นที่ป่านอกเขตป่าอนุรักษ์ที่อยู่ในพื้นที่อื่นของรัฐมาจัดตั้งเป็นป่าชุมชนได้ และเป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนได้ตามที่กฎหมายป่าชุมชนกำหนด อันจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าให้กับประเทศไทย รวมทั้งให้ความเห็นชอบร่างระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากไม้ในป่าชุมชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากประสบเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. (ตามมาตรา 52) ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และสมาชิกป่าชุมชน สามารถขอใช้ประโยชน์จากไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในป่าชุมชนภายใต้หลักเกณฑ์ข้อตกลง ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นได้

3.2.2.5 (ร่าง) พระราชบัญญัติอากาศสะอาด พ.ศ.

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหามลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝุ่น คว้น และฝุ่นพิษ PM 2.5 ที่เกิดการทั้งธรรมชาติและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งได้มีความพยายามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้มีกฎหมายอากาศสะอาดเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย กฎหมายฉบับพรรคการเมือง ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อสิทธิมนุษยชน ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. (ร่าง) พระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ. (ร่าง) พระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ พ.ศ.

และ (ร่าง) พระราชบัญญัติฝุ่นพิษและการก่อกมลพิษข้ามพรมแดน พ.ศ. กฎหมายฉบับประชาชน ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ. และกฎหมายที่เสนอโดยฉบับคณะรัฐมนตรี ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. โดยภายหลังจากที่กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายได้รวบรวมและศึกษาพระราชบัญญัติทั้งหมดจะเปิดให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อกฎหมายดังกล่าว เพื่อที่จะรวมเป็น (ร่าง) ที่ 8 ซึ่งจะเป็นร่างที่สมบูรณ์และครบถ้วนที่สุด ให้มีความครอบคลุมในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านสิทธิและหน้าที่ของทั้งภาคประชาชนและภาครัฐ โดยมีการออกแบบให้มีรายละเอียดเรื่องของการบริหารจัดการ ตั้งแต่คณะกรรมการระดับชาติไปจนถึงระดับท้องถิ่น มีเครื่องมือสำคัญที่จะนำมาใช้บริหารจัดการพื้นที่ที่หลากหลาย มีเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มีบทลงโทษทั้งทางแพ่งและอาญา ปรับทางวินัย และมีการป้องกันและสร้างแรงจูงใจ ซึ่งจะอยู่ใน (ร่าง) พระราชบัญญัติอากาศสะอาดฯ ฉบับนี้

3.2.2.6 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้จัดทำพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ซึ่งได้มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งด้านของการกำกับดูแล การปรับปรุงขั้นตอนการขออนุญาตที่มีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น การจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่กลับคืนสู่ท้องถิ่นและชุมชน การดูแลผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่อย่างเหมาะสม

3.2.2.7 (ร่าง) พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (ฉบับที่...) พ.ศ.

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จัดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาด้านแรงงานสัมพันธ์และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยกฎหมายยังไม่ได้วางหลักการในการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม รวมตัว และการคุ้มครองลูกจ้าง ในรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งมีการแทรกแซงในการทำกิจกรรมด้านแรงงานสัมพันธ์ของลูกจ้าง สภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจ และขาดการคุ้มครองบริการสาธารณะที่สำคัญที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการทำกิจกรรม ด้านแรงงานสัมพันธ์ของลูกจ้าง

โดยการแก้ไขกฎหมายในครั้งนี จะส่งผลกระทบต่อนายจ้าง และลูกจ้างโดยตรง กล่าวคือ ส่งผลกระทบต่อนายจ้าง ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างลูกจ้าง และระหว่างลูกจ้างกับ นายจ้าง และลดข้อพิพาท/ข้อขัดแย้งด้านแรงงานสัมพันธ์ ส่งผลให้ผลิตภาพและผลิตผลของนายจ้างเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อลูกจ้าง ช่วยส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม รวมตัว เพื่อรักษาผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้าง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างลูกจ้าง และระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ลูกจ้างได้รับการคุ้มครองจาก การทำกิจกรรมด้านแรงงานสัมพันธ์ เช่น การรวมกลุ่ม รวมตัว การกระทำอันไม่เป็นธรรม เป็นต้น

3.2.3 “ลำปางพราว” โมเดลเศรษฐกิจภายใต้แนวคิดท้องถิ่นนิยม

“ลำปางพราว” (Lampang Proud) หรือภูมิใจ เป็นโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้แนวคิด “ท้องถิ่นนิยม” เพื่อสร้างคุณค่าท้องถิ่นนิยมให้ประชาชนในจังหวัดลำปาง โดยหลักการว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ของจังหวัดลำปาง จะต้องทำให้การตลาดภายในเกิดขึ้นให้ได้ก่อน สร้างผู้คนภายในของจังหวัดให้นิยมยินดีกับสิ่งที่มี สิ่งที่เป็นและสิ่งที่ทำก่อน เพื่อให้ภูมิใจในความเป็นลำปาง ก่อนที่จะขยายไปสู่คนภายนอก ซึ่งแนวคิดดังกล่าว เริ่มมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น เมื่อได้งบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่าน CIM Driving Regional Development ทำโครงการแผนที่กินดี ลำปาง โดยเกิดจากความเห็นของผู้คนที่อยากให้เมืองอบอุ่น น่ารัก มีศูนย์กลางรวมข้อมูล เพื่อทั้งคนในและคนนอกได้นำไปขยายผลต่อได้ สู่กิจกรรมการสร้างฐานข้อมูล (Database) สู่กิจกรรมเทศกาลกินดี

Involve

การเปิดเวทีให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

แนวคิด

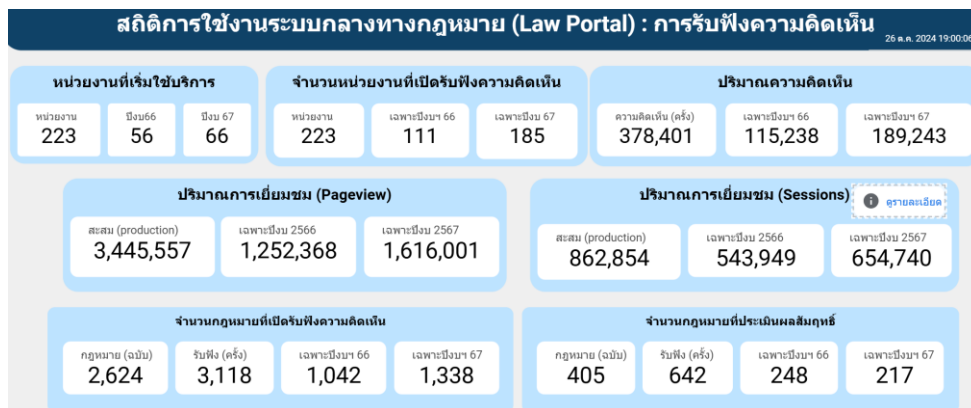
เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐ โดยส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เพื่อก่อให้เกิดความตระหนัก ความรู้สึกมีส่วนร่วม และช่วยสนับสนุนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดร่วมกัน

“กลไกการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในระดับนี้ มักใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างการรับรู้ ตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนร่วมกัน โดยหากไม่ได้รับการแก้ไข ประชาชนและชุมชนจะได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรง ทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และเกิดแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วม”

3.3 การเปิดเวทีให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Involve)

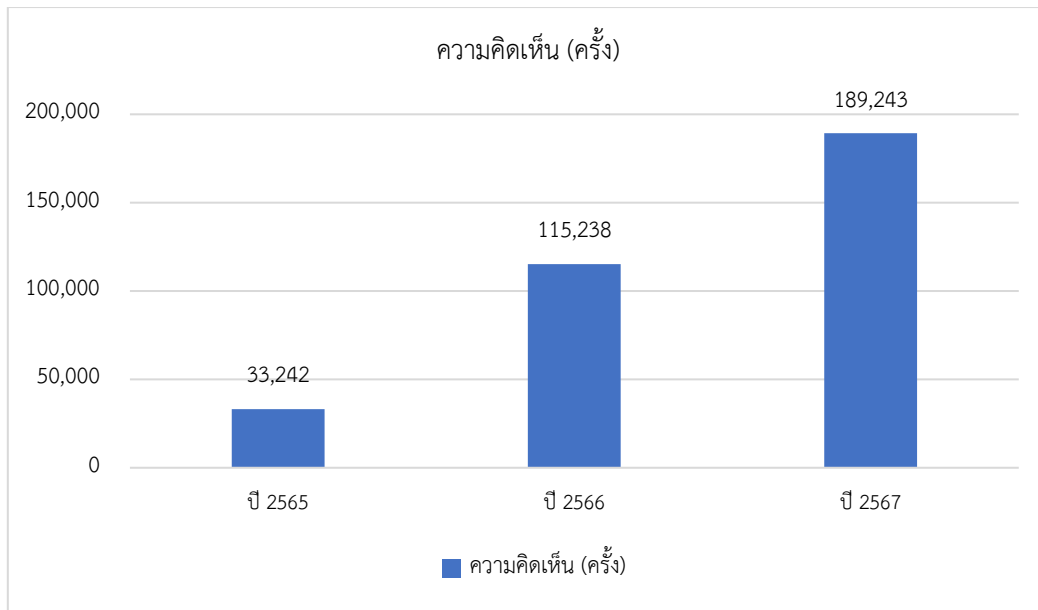
3.3.1 ระบบกลางทางกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกันพัฒนาระบบกลางทางกฎหมาย (<https://law.go.th>) เป็นเว็บไซต์ที่พัฒนาตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นช่องทางที่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดรับฟังความคิดเห็น ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และเป็นศูนย์กลางข้อมูลทางกฎหมายของประเทศ โดยในปี 2567 มีหน่วยงานที่เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบ จำนวน 185 หน่วยงาน มีการแสดงความคิดเห็น จำนวน 189,243 ครั้ง มีจำนวนกฎหมายที่เปิดรับฟังความคิดเห็น จำนวน 1,338 ฉบับ และมีกฎหมายที่ประเมินผลสัมฤทธิ์ จำนวน 217 ฉบับ

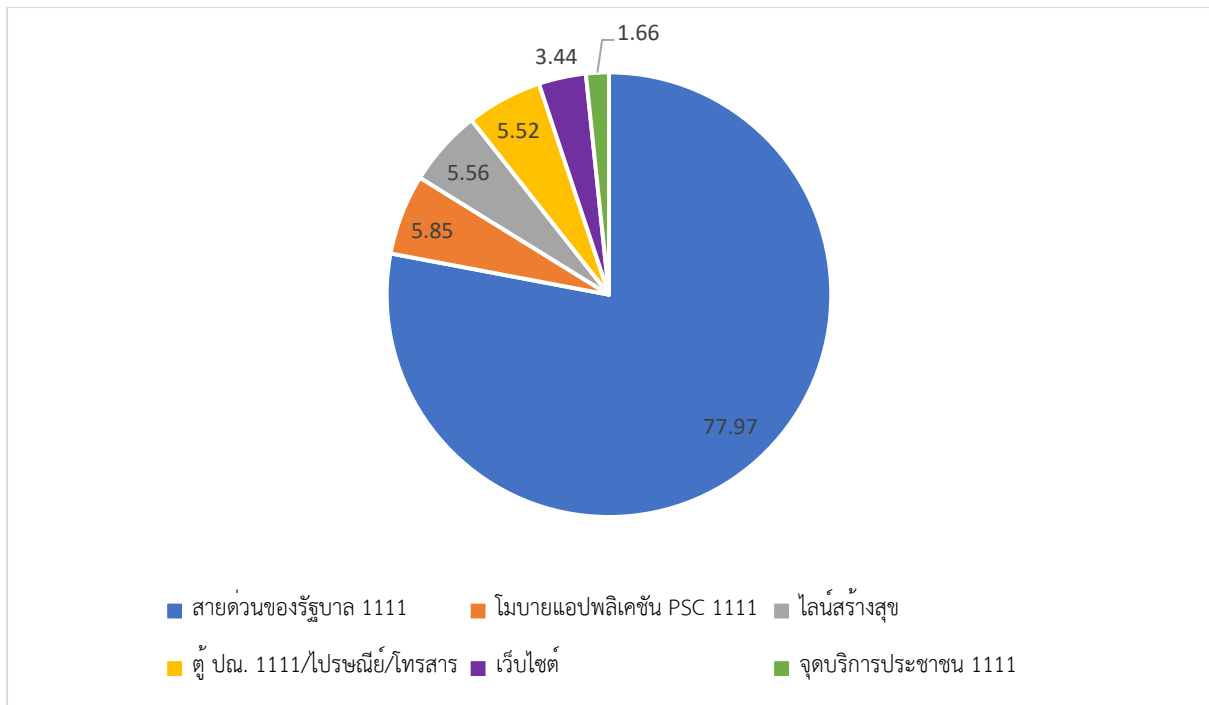
นอกจากนั้นแล้ว หากเปรียบเทียบกับปริมาณความคิดเห็นที่มีต่อร่างกฎหมาย ในปี 2566 และ 2567 จะพบว่า มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีความคิดเห็นจำนวน 115,238 ครั้ง ในขณะที่ปี 2567 มีความคิดเห็นจำนวน 189,243 ครั้ง⁸ สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกระบวนการจัดทำร่างกฎหมายมากขึ้น

⁸ <https://law.go.th/>

3.3.2 ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล 1111

ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล 1111 เป็นช่องทางที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องราวร้องเรียนให้กับรัฐบาลได้รับรู้ เพื่อช่วยประชาชนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสามารถร้องเรียนได้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ สายด่วนของรัฐบาล 1111 โมบายแอปพลิเคชัน PSC 1111 ไลน์สร้างสุข (@PSC1111) ตู้ ปณ. 1111/ไปรษณีย์/โทรสาร เว็บไซต์ www.1111.go.th และจุดบริการประชาชน 1111 ซึ่งได้รับการตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี โดยในปี 2567 มีประชาชนแจ้งเรื่องราวร้องเรียนจำนวนกว่า 120,853 ครั้ง แบ่งเป็น ร้องเรียนผ่านช่องทางสายด่วนของรัฐบาล 1111 จำนวน 94,233 ครั้ง (ร้อยละ 77.97) โมบายแอปพลิเคชัน PSC 1111 จำนวน 7,070 ครั้ง (ร้อยละ 5.85) ไลน์สร้างสุข จำนวน 6,722 ครั้ง (ร้อยละ 5.56) ตู้ ปณ. 1111/ไปรษณีย์/โทรสาร จำนวน 6,675 ครั้ง (ร้อยละ 5.52) เว็บไซต์ จำนวน 4,153 ครั้ง (ร้อยละ 3.44) และจุดบริการประชาชน 1111 จำนวน 2,000 ครั้ง (ร้อยละ 1.66) ตามลำดับ

ผลของการร้องเรียนดังกล่าว นำไปสู่การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาจนได้รับข้อยุติ จำนวน 51,208 เรื่อง (ร้อยละ 81.11) และอยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8,263 เรื่อง (ร้อยละ 13.89)

นอกจากนั้นแล้ว ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล 1111 ยังจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการ โดยในปี 2567 มีโครงการที่จัดให้มีการเปิดรับฟังความคิดเห็น จำนวน 20 โครงการ เช่น งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านหนองหว้า หมู่ 6 ตำบลผักป่ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาภูเขียว โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนพระองค์ขาว ซอย 7 แยกทางซ้าย ตรงข้ามบ้านเลขที่ 79/25 หรือโครงการซ่อมแซมอาคารประกอบคลองส่งน้ำฝิ่งขวาฝิ่งซ้าย วังร่มเกล้า โครงการชลประทานอุทัยธานี ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น

3.3.3 โครงการ OFOS (One Family One Soft Power)

โครงการ 1 ครอบครัว 1 ซอฟต์แวร์พาวเวอร์ หรือ OFOS เป็นโครงการสร้างคน พัฒนาศักยภาพ และฝึกฝนทักษะด้านวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ (Reskill) และต่อยอดทักษะเดิมให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต (Upskill) เพื่อยกระดับศักยภาพของคนไทย ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบัน THACCA Academy โดยตั้งเป้าหมายของโครงการไว้ ได้แก่ 1) พัฒนาแรงงานไทย 20 ล้านคน ภายใน 4 ปี 2) สร้างงาน 20 ล้านตำแหน่ง และ 3) เพิ่มรายได้จำนวน 200,000 บาท /ครัวเรือน/ปี เพื่อให้ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง ผ่านวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Culture) และเป็นหนึ่งในผู้นำด้านซอฟต์แวร์ระดับโลก

ปัจจุบัน OFOS ได้พัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุม 8 อุตสาหกรรมของประเทศ ได้แก่ 1) อาหาร 2) ภาพยนตร์ ละคร ซีรีส์ สารคดี และแอนิเมชัน 3) เกม 4) ท่องเที่ยว 5) แฟชั่น 6) เฟสทีวัล 7) ศิลปะ และ 8) กีฬา ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก โดยมีผู้ที่ลงทะเบียนแล้วจำนวน 583,228 คน โดยหลักสูตรที่ได้รับความนิยมเป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ ผู้ประกอบการอาหารไทย ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร และเชฟอาหารไทย ตามลำดับ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร

3.3.4 โครงการปลูกป่าในพื้นที่ต่าง ๆ

3.3.4.1 โครงการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริกร่วมกับอุทยานแห่งชาติดอยหลวง

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริกร่วมกับ อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ศูนย์วิจัยข้าว เชียงราย องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง รวมทั้ง รองนายก สมาชิกสภา ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้เกิดการพัฒนา พื้นที่ป่าให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ ลดการเกิดปัญหาภัยแล้ง ปัญหาน้ำท่วม และ ดินโคลนถล่ม โดยการปลูกต้นไม้ทดแทนและเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์และเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มพื้นที่ ป่าชุมชนตำบลแม่พริก ณ สวนป่าชุมชน บ้านปางกลาง บ้านปางต้นผึ้ง และบ้านปางอาณาเขต ตำบลแม่พริก อำเภอสรรพยา จังหวัดเชียงราย

3.3.4.2 โครงการปลูกป่าและอนุรักษ์ป่าเพื่อชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการจัดทำโครงการปลูกป่าและอนุรักษ์ป่าเพื่อชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากไม้ที่ปลูกได้ เพื่อสร้างความชุ่มชื้น เพิ่มออกซิเจนในอากาศ และลดสภาวะโลกร้อน และเพื่อปลูกฝังให้ประชาชนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจของประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน โดยการดำเนินงานดังกล่าว ได้มีประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมโครงการจำนวนกว่า 300 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง กลุ่มสตรีตำบลวังหลวง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คณะครูและนักเรียน

3.3.4.3 โครงการปลูกป่าชุมชน ลดร้อน รักษาโลก

เทศบาลตำบลนาครี๋ได้ดำเนินงานโครงการปลูกป่าชุมชน ลดร้อน รักษาโลก เทศบาลตำบลนาครี๋ จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้ร่วมกันอนุรักษ์ ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพิ่มพื้นที่สีเขียวบนพื้นที่ว่างเปล่าในเขตตำบลนาครี๋ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากชุมชน ได้แก่ เทศบาลตำบลนาครี๋ สมาชิกสภาเทศบาล ครู และนักเรียนในชุมชน ได้ร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณอาคารโรงเรียนเพื่อช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจก และช่วยลดผลกระทบจากการเกิดน้ำท่วมลงได้

3.3.5 โครงการ “ธนาคารสัตว์น้ำลำปาง ศูนย์กลางการขยายผลต้นแบบแหล่งผลิตสัตว์น้ำชุมชน”

กรมประมงได้ดำเนินงานโครงการธนาคารสัตว์น้ำลำปาง ศูนย์กลางการขยายผล ต้นแบบแหล่งผลิตสัตว์น้ำชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเสื่อมโทรม ปริมาณสัตว์น้ำน้อย ผลผลิตไม่เพียงพอ การทำประมงผิดกฎหมาย และขาดการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการประมง โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนให้เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างเศรษฐกิจฐานรากให้ชุมชนได้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์” โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมประมงทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ผลจากการดำเนินงานดังกล่าวสามารถช่วยสร้างประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 1) ด้านเศรษฐกิจ สามารถเพิ่มสัตว์น้ำได้จำนวน 404.57 ตัน ปล่อยสัตว์น้ำคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติได้จำนวนกว่า 11 ล้านตัว ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำได้จำนวน 1.2 ล้านตัว และสามารถช่วยสร้างรายได้จากผลผลิตสัตว์น้ำได้จำนวน 12 ล้านบาท และลูกพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน 42,275 บาท
- 2) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ช่วยส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มอนุรักษ์อื่น และเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับชุมชนอื่น ๆ และ
- 3) ด้านการรวมกลุ่มและสร้างองค์ความรู้ มีคณะกรรมการแหล่งน้ำจำนวน 1,275 ราย แหล่งน้ำโป่งเหนือ – โป่งใต้ มีสมาชิกเพิ่มจาก 58 ราย เป็น 73 ราย และสระห้วยใจ 124 ราย

นอกจากนั้นแล้ว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา กรมประมงยังได้มีการบรรจุโครงการดังกล่าวลงในแผนปฏิบัติราชการของกรมประมง มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลงานและบทเรียนจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานและแนวปฏิบัติที่ดี และส่งเสริมให้หน่วยงานภูมิภาคของบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชน

Collaboration

การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานกับภาครัฐ

แนวคิด

ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดำเนินงานร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กำหนดนโยบาย ลงพื้นที่ดำเนินงาน หรือประเมินผลการดำเนินงาน เป็นต้น การมีส่วนร่วมในระดับนี้ จะทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว และมีแรงผลักดันในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก เพราะประชาชนได้เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาที่กำหนด

“การมีส่วนร่วมในระดับนี้ มักขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบของคณะทำงาน หรือภาคีเครือข่าย ในลักษณะที่เป็นทางการ โดยมีส่วนราชการเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ”

3.4 การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานกับภาครัฐ (Collaboration)

3.4.1 คณะผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Young Entrepreneur Chamber of Commerce)

หอการค้าไทยได้ดำเนินงานโครงการของคณะผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (YEC) จำนวน 13 โครงการ แบ่งเป็น ประเภทโครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชน จำนวน 2 โครงการ ประเภทโครงการเกษตรและอาหาร จำนวน 4 โครงการ ประเภทโครงการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 4 โครงการ และประเภทอื่น ๆ จำนวน 3 โครงการ ครอบคลุมการดำเนินงานในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยตรงคือ ประเภทโครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชน ได้แก่ 1) โครงการ Young Public and Private Collaboration (YPC) ทั่วประเทศ เป็นโครงการอบรมผู้นำรุ่นใหม่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อร่วมกันพัฒนาจังหวัดได้อย่าง “ไร้รอยต่อ” ภายใต้แนวทาง “Connect The Dots” ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการจัดอบรมใน 8 จังหวัดภาคตะวันออก และจะขยายผลไปทั่วประเทศ และ 2) โครงการพัฒนาสัมพันธ์ระดับจังหวัด (พสจ.) เป็นโครงการอบรมภาครัฐและเอกชนให้เกิดความร่วมมือขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดร่วมกัน สร้างเครือข่ายการพัฒนาจังหวัด และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐและเอกชน

นอกจากนั้นแล้ว นายกรัฐมนตรียังได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำคลื่นลูกใหม่ (Young Public and Private Collaboration) หรือ YPC เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างข้าราชการและเอกชนรุ่นใหม่ในทุกจังหวัด ตลอดจนขับเคลื่อนโครงการของ YEC ที่แต่ละจังหวัดเสนอด้วย

3.4.2 “พีมูฟ” (P-Move) ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม

พีมูฟ เป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2553 ในรูปแบบคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ประกอบด้วยกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ เช่น เครือข่ายสลัม 4 ภาค สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวกะเหรี่ยง และชาวเล เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียกร้องและติดตามการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น

การดำเนินกิจกรรมดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถชุมนุมได้อย่างอิสระภายใต้กรอบของกฎหมาย เพื่อช่วยกระตุ้นและขับเคลื่อนการทำงานของรัฐบาล และแสดงให้เห็นถึงความพยายามของภาคประชาชนในการเรียกร้องสิทธิและความเป็นธรรมในสังคมไทย โดยมุ่งหวังให้รัฐบาลรับฟังและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2567 ที่ผ่านมา พีมูฟ ได้จัดการประชุมขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานการประชุม เพื่อร่วมกันพิจารณาวาระสำคัญต่าง ๆ อาทิ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 11 คณะ เพื่อดูแลและแก้ไขปัญหาสังคม รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาในทุก ๆ 2 เดือน เพื่อให้ทราบถึงสถานะผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยจากผลการประชุมดังกล่าว พีมูฟ ได้แสดงความพอใจและตัดสินใจยุติการชุมนุมที่ดำเนินมากว่า 18 วัน โดยหวังว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการทั้ง 11 คณะ จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

3.4.3 เชียงใหม่ระดมทุกภาคส่วนร่วมแก้ปัญหาไฟป่าหมอกควัน ปี 2567

จังหวัดเชียงใหม่ระดมทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดค่าจุดความร้อน (Hotspot) ให้เหลือไม่เกิน 6,547 จุด พื้นที่เผาไหม้ให้เหลือไม่เกิน 584,312 ไร่ จำนวนวันที่ค่าคุณภาพอากาศเกินมาตรฐานให้เหลือไม่เกิน 49 วัน จำนวนการมาใช้บริการตรวจรักษาของผู้ป่วยทางเดินหายใจให้เหลือไม่เกิน 17,290 ครั้ง⁹ และความเสียหายที่เกิดขึ้นลดลงร้อยละ 50 จากปีที่ผ่านมา รวมทั้งเปิดรับอาสาสมัครภาคประชาชนจำนวนกว่า 200,000 คน เข้าร่วมสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นระออนขนาดเล็ก PM2.5 โดยปรับรูปแบบการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ต่างจากเดิมที่คณะทำงานส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานข้าราชการ แต่จากนี้จะมีเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและประชาชนมาร่วมเป็นคณะทำงานมากยิ่งขึ้น

⁹ <https://chiangmai.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/229147>

3.4.4 การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน วิชาการ และหน่วยงานรัฐ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของประเทศ และสนับสนุนการจัดความไร้รัฐ ไร้สัญชาติ โดยกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อให้ผู้มีปัญหาสถานะบุคคลสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย และมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินโครงการคลินิกสิทธิมนุษยชน โดยลงพื้นที่สำรวจสถานะบุคคลและรับเรื่องร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอ เพื่อให้บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร (ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ 19 กลุ่ม) ที่รอการพิจารณากำหนดสถานะในปัจจุบัน จำนวนกว่า 483,000 คน ได้รับการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายและสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ได้ อันสอดคล้องและเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งบัญญัติรับรองให้คนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายในทุกแห่งหน

การดำเนินงานตามแนวทางนี้ จะช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาคำขอให้ได้มาซึ่งสถานะบุคคลตามกฎหมายให้รวดเร็วยิ่งขึ้น จากเดิมที่ใช้ระยะเวลา 270 วัน สำหรับกระบวนการพิจารณาคำขอออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ถาวรของผู้อพยพมาอยู่ที่ประเทศไทยเป็นเวลานาน และ 180 วันสำหรับกระบวนการพิจารณาคำขอมีสัญชาติไทยกลุ่มบุตรของผู้อพยพที่เกิดในไทย ให้เหลือเพียงระยะเวลา 5 วัน

3.4.5 ป่าชุมชนสระบุรีเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

ภาคเอกชน ภาครัฐ ภาควิชาการ ผู้นำท้องถิ่นและภาคประชาชนในจังหวัดสระบุรี ได้สร้างความร่วมมือในการทำให้จังหวัดสระบุรีเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ โดยเน้นการพัฒนา 5 ภาคส่วน คือ ภาคอุตสาหกรรม ภาคพลังงาน ภาคการกำจัดขยะของเสีย ภาคเกษตรกรรม และภาคการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ถือเป็นตัวอย่างต้นแบบการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาป่าชุมชนเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Forests for the Sustainable Future) จำนวน 45 แห่งในจังหวัดสระบุรี ภายใต้เครือข่ายคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนแห่งละ 15 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 675 คนและขยายความร่วมมือกับอาสาสมัครของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) อีกราว 2,000 คน เครือข่ายที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติ และที่ปรึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 100 คน จะเป็นการขับเคลื่อนที่มีพลังสู่ความสำเร็จด้วยการบูรณาการของภาคีภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในจังหวัดสระบุรี ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี สำนักจัดการ

ทรัพยากรป่าไม้ที่ 5 สระบุรี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 สระบุรี สำนักสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 2 สระบุรี สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 3 สระบุรี

3.4.6 การจัดตั้งสภาพลเมืองระดับชุมชนและระดับเมือง

เทศบาลนครอุดรธานีได้ดำเนินการจัดตั้งสภาพลเมืองระดับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารงานราชการของเทศบาลนครอุดรธานี โดยการแบ่งสภาพลเมืองระดับชุมชนออกเป็นกลุ่ม จำนวน 18 กลุ่ม จาก 105 ชุมชน ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ประธานชุมชน ประธาน/ตัวแทน อสม. ตัวแทนผู้สูงอายุที่ได้รับคัดเลือกจากชุมชน ตัวแทนเยาวชนในชุมชน คัดเลือกจากในชุมชน ผู้ทรงคุณในชุมชนสาขาต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นปราชญ์ของชุมชน ส่วนสภาพลเมืองในระดับเมืองได้เชิญคณะผู้บริหารเทศบาล และผู้นำเอกชน ตัวแทนองค์กร สมาคม หน่วยงาน ภาคเอกชน หัวหน้าส่วนราชการ ประธานกลุ่มสภาพลเมืองระดับชุมชน ทั้ง 18 กลุ่ม ประกอบด้วย ประธานชุมชน ประธาน อสม.เทศบาลนครอุดรธานี ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลนครอุดรธานี หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมส่งเสริมพ่อค้าเงินจังหวัด สมาคมชาวเวียดนามจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว สมาคมกีฬาแห่งจังหวัด สมาคมข้าราชการบำนาญ บำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ของจังหวัดอุดรธานี

การจัดตั้งสภาพลเมืองนี้ เป็นกลไกและกระบวนการของประชาชนตามวิถีประชาธิปไตย ที่พลเมืองได้มีพื้นที่ในการเสนอสิ่งที่อยากเห็น ปัญหาที่ต้องการให้แก้ไข และพูดคุยนำเสนอทางออกร่วมกัน อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาบ้านเมืองร่วมกัน เพื่อให้การทำงานสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาชน รวมทั้งเป็นองค์กรติดตาม ตรวจสอบ และถ่วงดุลการทำงาน ของตัวแทนที่ได้รับ

การเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงานพัฒนาท้องถิ่น และได้ทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนงานโครงการพัฒนาเมืองอุดรธานี ก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่มีนโยบายเอาไว้ ให้ครบทั้ง 3 มิติ ตั้งแต่ต้นน้ำ คือประชาชน ชุมชน กลางน้ำคือสภาพแวดล้อมระดับเมือง และปลายน้ำคือการพัฒนาเมืองอุดรธานี ให้เป็นเมืองแห่งความเป็นเลิศ เป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งการธุรกิจ การลงทุน การคมนาคมในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง (GMS)

Empower

การเสริมอำนาจและศักยภาพของประชาชนให้เข้มแข็ง

แนวคิด

เป็นการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ทั้งในด้านของทักษะและองค์ความรู้ ให้สามารถดำเนินตามเป้าหมายและวิธีการที่กำหนดได้ โดยรัฐมีบทบาทเป็นเพียงผู้ที่คอยสนับสนุน ให้คำปรึกษา หรือกำกับดูแลเท่านั้น

“การดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการกลุ่มต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีการแบ่งหน้าที่ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน เป็นระบบ โดยจะมีชุมชนได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการ ประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย ปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล”

3.5 การเสริมอำนาจและศักยภาพของประชาชนให้เข้มแข็ง (Empower)

3.5.1 โครงการ “สระบุรี ต้นแบบเมืองคาร์บอนต่ำ”

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อสร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2050 และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี ค.ศ. 2065 โดยได้วางแผนทางข้อริเริ่มในการทำงานเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นนวัตกรรม และเชื่อมโยงกลไกระดับนานาชาติ ร่วมกับ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ โดยสมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทย (TCMA) สมาคมคอนกรีตแห่งประเทศไทย (TCA) ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี แหล่งอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ที่ใหญ่ที่สุดในไทย รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐ รวมกว่า 21 หน่วยงาน และขยายความร่วมมือเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยการนำเครื่องมือ Sandbox มาทดลองใช้ ให้จังหวัดสระบุรีเป็น “ต้นแบบเมืองคาร์บอนต่ำ” (Saraburi Low Carbon City)

สระบุรี แชนด์บ็อกซ์ มีความพร้อมที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม TCMA ที่เข้มแข็ง รวมไปถึงชุมชน เกษตรกรรม และการมีส่วนร่วมในภาคครัวเรือน โดยองค์ประกอบทั้งหมดนี้จะช่วยส่งเสริมให้สระบุรีมีการทำงานร่วมกันที่ดี จึงเหมาะสมที่จะเป็นจังหวัดนำร่องในการลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ในประเทศไทย

ทั้งนี้ การจะทำให้ไปสู่เป้าหมายการเป็นเมืองคาร์บอนต่ำได้สำเร็จนั้น ต้องใช้นวัตกรรมและรูปแบบการทำงานข้ามภาคส่วน ความเข้มแข็งของเจ้าของพื้นที่ และผู้นำของแต่ละภาคส่วนที่มีบทบาทแตกต่างกัน รวมทั้งการขอรับการสนับสนุนจากระดับนานาชาติที่มากพอให้เกิดการสร้างการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มโอกาสของ

การได้รับการสนับสนุน จึงเป็นที่มาของการเกิดเป็นโครงการสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ มุ่งเน้นการลดก๊าซเรือนกระจก ตั้งแต่ระดับนโยบายและปฏิบัติ

สระบุรีจึงเป็นเมืองต้นแบบแห่งแรก ที่ส่งเสริมให้หลายภาคส่วนเข้ามาร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ 1) เปลี่ยนสู่พลังงานสะอาด (Energy Transition) ส่งเสริมการใช้พื้นที่ว่างผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบพ่นลอยน้ำ (Floating Solar) และใช้เครือข่ายไฟฟ้าร่วมกันด้วยระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงพลังงานได้ง่ายขึ้น 2) อุตสาหกรรมสีเขียวและผลิตภัณฑ์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตปูนซีเมนต์จะเปลี่ยนการผลิตเป็นแบบคาร์บอนต่ำ (Hydraulic Cement) ตั้งแต่ปี 2567 กำหนดให้ทุกงานก่อสร้างใช้ปูนคาร์บอนต่ำ และลงทุนในเทคโนโลยีดักจับกักเก็บคาร์บอน 3) การจัดการของเสีย (Waste to Value) จัดตั้งศูนย์จัดเก็บและรับซื้อวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากชุมชนเกษตรและอุตสาหกรรม นำมาเป็นวัตถุดิบหรือพลังงาน ตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน 4) เกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เน้นการเกษตรตามโมเดล BCG เช่น การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ลดการใช้น้ำ ลดต้นทุน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควบคู่กับส่งเสริมการปลูกพืชพลังงาน เช่น หลู่เนเปียร์ 5) เพิ่มพื้นที่สีเขียว (Land Use, Land Use Change & Forestry) ปลูกป่าชุมชนเพิ่ม 38 แห่งทั่วประเทศ ช่วยดูดซับคาร์บอน และขยายผลสู่การซื้อขายคาร์บอนเครดิต และ 6) บูรณาการความรับผิดชอบและการกำกับดูแล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบริหารจัดการแบบ Area-Based สามารถพิจารณาข้อราชการระหว่างกระทรวงในจังหวัด และร่วมมือกับภาคเอกชนและประชาสังคมได้อย่างคล่องตัว

3.5.2 “สานพลัง สร้างนวัตกรรม สู่สุขภาวะชุมชนที่ยั่งยืน” วาระ: พลังชุมชนท้องถิ่น ตอบโจทย์ประเทศ ขับเคลื่อนผู้นำชุมชน-ผลักดันนโยบายครอบคลุม สู่ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งคุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างยั่งยืน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับภาคีเครือข่ายชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างสังคมสุขภาวะที่ยั่งยืน ด้วยการเสริมศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น เพื่อตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาตั้งแต่ระดับพื้นที่ เครือข่าย ประเทศ และนานาชาติ จนกลายเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ ที่มีสมาชิกเข้าร่วมจำนวนกว่า 3,500 ตำบลทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นการใช้พื้นที่ชุมชนที่เป็นฐานในการพัฒนา ให้สุขภาวะชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของทุกนโยบาย ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนาผู้นำให้มีทักษะรอบด้าน สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นได้ 2) สร้างกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ 3) การกำหนดนโยบายสาธารณะ และมาตรการทางสังคม สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม แสดงถึงความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ 4) แนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม และมีคุณภาพ 5) ระบบข้อมูล เครื่องมือทางวิชาการที่มีคุณภาพ และ 6) ระบบบริการสาธารณะครอบคลุม เข้าถึง และมีคุณภาพ เพื่อทำให้คนในชุมชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.5.3 ตลาดโอ๊ะปอย บ้านท่ามะขาม หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ก้าวสู่เศรษฐกิจ BCG Model

จังหวัดราชบุรีได้ดำเนินงานโครงการตลาดโอ๊ะปอย บ้านท่ามะขาม หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ก้าวสู่เศรษฐกิจ BCG Model เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึง ปัญหาคนยากจนและด้อยโอกาส และขยะในชุมชน เป็นต้น ผู้นำชุมชนจึงขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกการสร้างความร่วมมือในระดับต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างรอบด้าน ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ การประเมิน และการแบ่งปัน รวมทั้งได้มีการนำมรดกภูมิปัญญาของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมาพัฒนาต่อยอด ทำให้เกิดตลาดวิถีวัฒนธรรมชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ตลาดโอ๊ะปอย สร้างรายได้ให้ชุมชน

ผลการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าว ก่อให้เกิดการพัฒนาในทุกมิติ อาทิ 1) ด้านเศรษฐกิจ จำนวนนักท่องเที่ยวเติบโตขึ้นทุกปี ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดดีขึ้น และสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้ 2) ด้านสังคม สร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เกิดความสามัคคี และการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 3) ด้านสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างพื้นที่ชุมชนนำร่องสร้างการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวบนความสมดุลของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

นอกจากนั้นแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความยั่งยืน ยังได้มีการบรรจุโครงการไว้ในแผนงานขับเคลื่อนที่เป็นวาระเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี มีการนำบทเรียนที่ประสบความสำเร็จเผยแพร่ไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งมีการขยายผลการดำเนินงาน โดยการเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา เพื่อสนับสนุน ต่อยอด และรักษาไว้ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนามีความสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

3.5.4 การบริหารจัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลแม่ตืน อย่างยั่งยืน ด้วยโรงพยาบาลชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินโครงการบริหารจัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลแม่ตืน อย่างยั่งยืน ด้วยโรงพยาบาลพืชชุมชน โดยได้ดำเนินงานจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว จนประสบความสำเร็จ และดำเนินกิจกรรมอารักขาพืชอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน ต่อยอดจนนำไปสู่การจัดตั้งโรงพยาบาลพืชชุมชน มีหมอพืชชุมชนคอยให้บริการตรวจวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช ให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพืช ผลิตสารชีวภัณฑ์ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร จนกลายเป็นต้นแบบการบริหารจัดการที่ดีโดยมีเครือข่ายเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ รวมทั้งมีการนำระบบสารสนเทศ หรือระบบ e-Service มาให้บริการแก่สมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจ เพื่อช่วยลดปัญหาการระบาดของศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี สู่การเป็นเมืองแห่งเกษตรสุขภาพและเกษตรนวัตกรรมสร้างสรรค์ตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดลำพูน

การดำเนินงานดังกล่าว ช่วยแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคและศัตรูพืชที่สำคัญในพื้นที่คนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงการผลิตและบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ไม่มีสารเคมีตกค้าง และในปี 2566 ที่ผ่านมา ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มะม่วง 59 ราย ในพื้นที่จำนวน 611.25 ไร่ และลำไย 1,080 ราย ในพื้นที่จำนวน 8,410.33 ไร่ มาตรฐานทางการเกษตรอินทรีย์ จำนวน 3 ราย ประกอบด้วย พืชผสมผสาน จำนวน 53 ไร่ และพืชผัก จำนวน 12 ไร่

โครงการนี้ ได้กำหนดแนวทางการขยายผลในอนาคตเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน และสร้างประโยชน์ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ 1) การขยายเครือข่ายความร่วมมือสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน 2) ขยายขอบเขตการให้บริการ อาทิ ให้คำปรึกษาด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ต้านทานโรค และเพิ่มบริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินและน้ำ 3) ทดลองใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น AI หรือ IoT ในการวินิจฉัยโรค เป็นต้น และ 4) สร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร หรือพืชท้องถิ่นเพื่อป้องกันโรคพืช

3.5.5 ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างได้ดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความตระหนักให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติฯ ร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนได้เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบหลักเกณฑ์ กฎ และกติกา ที่จะใช้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันในชุมชนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงถึงความสอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อและการมีส่วนร่วมของชุมชน การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชน ให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ในการอนุรักษ์ดูแลรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการให้กับบุคคลกลุ่มและองค์กรชุมชนในตำบล

3.5.6 บทบาทของพลเมืองกับการขับเคลื่อนป่าชุมชน

ปัจจุบันพลเมืองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการป่าชุมชนมากขึ้น โดยเป็นผลมาจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ ที่ได้มีการกำหนดให้ “ป่าชุมชน” ไม่ใช่เป็นเพียงพื้นที่ในเขตอนุรักษ์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงพื้นที่ป่าไม้ภาคพลเมือง ซึ่งเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามพระราชบัญญัตินี้ ทำให้ประชาชนเกิดการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนป่าชุมชน หรือที่เรียกว่า “เครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดความเป็นไปและสะท้อนบทเรียนของการแสดงบทบาทของประชาสังคมในดำเนินงานป่าไม้

เครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองเริ่มต้นมาจากร่วมมือของริคอฟ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นพื้นที่กลางของกลุ่ม หน่วยงาน หรือเครือข่ายของคนที่ทำงานด้านการจัดการป่าที่มีชุมชนและประชาชนเป็นฐาน ซึ่งอาจจะเป็นทั้งในรูปแบบของป่าชุมชนในพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ หรือป่าสาธารณะประโยชน์ ฯลฯ รวมถึงการสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชน ในแปลงเกษตร และ

แม้แต่ในพื้นที่เมือง โดยการเกิดขึ้นของเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองไม่ได้เป็นเพียงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและบุคลากรที่ทำหน้าที่อนุรักษ์ป่าเพียงเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญในระดับสากล ทั้งนี้เพราะป่าไม้ภาคพลเมืองเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยวิกฤตการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคตได้

ดังตัวอย่างผลการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่อง “การจัดการคาร์บอนเครดิตในป่า เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ดำเนินงานร่วมกับพันธมิตรภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายความยั่งยืนของประเทศไทยและโลกและนำไปสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี พ.ศ. 2593 ส่งผลทำให้ปี พ.ศ. 2566 ป่าดอยตุงมีพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 58 จากปี พ.ศ. 2532 หรือคิดเป็นร้อยละ 91 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด และได้รับการรับรองคาร์บอนเครดิตจากป่าจำนวน 419,513 tCO₂e จากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นโครงการคาร์บอนเครดิตจากการปลูกป่าที่ใหญ่ที่สุด รวมทั้งยังช่วยให้รายได้ต่อหัว ต่อปีของประชากรในโครงการพัฒนาดอยตุงฯ อยู่ที่ 109,211 บาท ซึ่งสูงกว่าเมื่อปี พ.ศ. 2531 ถึง 29 เท่า และสูงกว่าเส้นความยากจนของประเทศไทย 2.7 เท่า

โดยในปัจจุบัน โครงการป่าชุมชนมีจำนวนทั้งสิ้น 12,231 โครงการ มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจำนวน 11,272 หมู่บ้าน มีพื้นที่ป่าชุมชนจำนวน 6,308,807 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาค เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสระบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

4. กิจกรรมที่มีความโดดเด่นในเรื่องของการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ามาทำงานร่วมกับภาครัฐ ในปี 2567

ในปี 2567 รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ภาคส่วนอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมดำเนินงานกับภาครัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับของรัฐบาลในการให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ (CSO Entry and Exit) และความพยายามของรัฐบาลในการลดการต่อต้านการทำงานของภาคประชาสังคม (CSO Repression) ผ่านการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่มีผลสำเร็จอย่างโดดเด่น ดังนี้

4.1 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 หรือ “กฎหมายสมรสเท่าเทียม” เป็นกฎหมายที่ถูกขับเคลื่อนจากประชาชนและภาคประชาสังคม ผ่านกลไกการมีส่วนร่วม และดำเนินกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องและเชิญชวนให้ทุกคนร่วมลงรายชื่อสนับสนุนสมรสเท่าเทียม โดยมีผู้ร่วมลงชื่อจำนวนกว่า 360,000 รายชื่อ จนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญปี 2560 ซึ่งได้มีการประกาศและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2568 จึงนับได้ว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีกฎหมายสมรสเท่าเทียม” เหมือนกับ 40 ประเทศทั่วโลก เป็นการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมและความเสมอภาคในสังคมมากขึ้น

กลไกการมีส่วนร่วมสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ 1) การเชิญชวนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ www.support1448.org ซึ่งเป็นวิธีการที่มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของคนในปัจจุบัน ทำให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมได้ง่ายและสะดวก 2) การจัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีประชาชนเป็นจำนวนมาก เช่น การเดินขบวนพาเหรด และการจัดกิจกรรมชุมชนของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยและเครือข่ายผู้มีความหลากหลายทางเพศ ที่อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายเป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และ 3) ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างเครือข่าย ทำให้กิจกรรมมีความน่าสนใจมากขึ้น เช่น เฟมินิสต์ปลดแอก iLaw, FreeYOUTH เยาวชนปลดแอก และทะลุฟ้า เป็นต้น

4.2 โครงการ “สระบุรี ต้นแบบเมืองคาร์บอนต่ำ”

สระบุรี แชนด์บ็อกซ์ คือการสร้างเมืองต้นแบบของประเทศ เพื่อลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกที่กำลังสร้างปัญหาและผลกระทบต่อโลกในปัจจุบัน การดำเนินงานในครั้งนี้มีเป้าหมายคือ สร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2050 และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี ค.ศ. 2065 ด้วยแนวทางการดำเนินงาน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด 2) ผลักดันอุตสาหกรรมสีเขียวและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3) สร้างมูลค่าให้วัสดุเหลือใช้ 4) ส่งเสริมเกษตรกรรมคาร์บอนต่ำ และ 5) เพิ่มพื้นที่สีเขียวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวนี้ ได้ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงาน ทั้งในส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มธุรกิจ และท้องถิ่น จำนวนกว่า 21 หน่วยงาน อาทิ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ สมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทย และสมาคมคอนกรีตแห่งประเทศไทย รวมทั้งยังมี

การขยายความร่วมมือไปยังภาคส่วนต่าง ๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งได้มีการดำเนินงานในระยะแรกแล้ว เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์คาร์บอนต่ำด้วยการส่งเสริมปูนซีเมนต์ไฮดรอลิกในทุกงานก่อสร้าง การเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานคาร์บอนต่ำด้วยการจัดการวัสดุเหลือใช้จากภาคอุตสาหกรรม ภาคชุมชน พลังงานชีวมวล พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น

4.3 “พีมูฟ” (P-Move) ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม

พีมูฟ เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นจากประชาชนกลุ่มยากจน หรือเครือข่ายชุมชนที่ได้รับผลกระทบความเดือดร้อนจากปัญหาต่าง ๆ เช่น ความไม่เป็นธรรม การถูกตรอนสิทธิ หรือความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น โดยในปัจจุบัน พีมูฟ มีเครือข่ายจำนวนกว่า 119 เครือข่ายทั่วทุกภูมิภาค อาทิ สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ เครือข่ายชุมชนเพื่อการปฏิรูปสังคมการเมือง เครือข่ายปฏิรูปที่ดินภาคอีสาน และเครือข่ายสลัมสี่ภาค เพื่อเรียกร้องและติดตามการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น

ทั้งนี้รัฐบาลได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยมีผู้แทนจาก พีมูฟ เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างรอบด้าน และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น

ที่ผ่านมา พีมูฟ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติหลายฉบับ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ ประกอบด้วย 1) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า ทำให้เกิดการแบ่งปันและกระจายความมั่งคั่งจากผู้ถือครองที่ดินจำนวนมากไปสู่คนยากจนและผู้ด้อยโอกาส 2) พระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน ช่วยให้เกษตรกรและคนยากจนได้มีที่ทำกินและอยู่อาศัย 3) พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร ช่วยส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจในการจัดการทรัพยากรจากรัฐไปสู่ชุมชนท้องถิ่น และ 4) พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในการช่วยเหลือเยียวยา และสนับสนุนการเงินแก่ผู้ยากไร้ นับได้ว่าเป็นการขับเคลื่อนกลไกการมีส่วนร่วมสำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทุกมิติ

4.4 การจัดตั้งสภาพลเมืองระดับชุมชนและระดับเมือง

สภาพลเมืองเป็นการบริหารจัดการส่วนราชการโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารงานตามวิถีประชาธิปไตย ทั้งนี้ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นจะเป็นผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทำให้สามารถสะท้อนมุมมองได้อย่างรอบด้าน อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการถ่วงดุลอำนาจรัฐเพื่อให้สามารถใช้อำนาจได้อย่างสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลที่ดีอีกด้วย เช่น สภาพลเมืองเทศบาลนครอุดรธานี ซึ่งมีทั้งระดับชุมชนและระดับเมือง มีการแบ่งสภาพลเมืองระดับชุมชนออกเป็นกลุ่ม จำนวน 18 กลุ่ม จาก 105 ชุมชน ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ประธานชุมชน ตัวแทน อสม. ตัวแทนผู้สูงอายุ ตัวแทนเยาวชน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนสาขาต่าง ๆ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

59/1 ถนนพิษณุโลก ดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

www.opdc.go.th

